

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 9461/1917 Pres.

VASILIE,

cu mila lui Dumnezeu smeritul Arhiepiscop și Mitropolit al bisericii ortodoxe a Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania.

Prea cucernicilor protopresbiteri, cucernicilor preoți și vouă tuturor drept credincioșilor creștini ai de Dumnezeu păzitei noastre arhiepiscopice Transilvane, dar și pace dela Dumnezeu cel mărit în Sfânta Treime, iar dela smerenia mea binecuvântare arhierescă și bucurie sufletească pentru sfintele sărbători ale Nașterii Domnului nostru Isus Christos.

„Prunc s'a născut nouă fiul și s'a dat nouă a cărui stăpânire s'a făcut preste umărul lui... Dumnezeu, tare biruitor, Domn păcii... Și mare va fi stăpânirea Lui, și păcii Lui nu va fi hotar“. (Is. cap. 9 v. 6-7)

Cuvântul pace n'a fost rostit nici când cu atâta oftare și evlavie creștinească, ca la aceste sărbători ale Nașterii Domnului, când țara noastră și toate țările, și lumea toată însângerează și se mistuie în focul războiului, acum în al patrulea an, așteptându-i cu bună nădejde sfârșitul și încheierea păcii statornice. Că doar' Isus Christos pentru pacea oamenilor a venit în lume, și îndeplinindu-și lucrarea pe pământ, ca *domn al păcii*, iarăși pacea ne-a lasat, ca cel mai prețios dar dumnezeesc zicând: „Pace las vouă, pacea mea dau vouă.¹ Și păcii lui nu va fi hotar. Sfânta maică biserică încă ne sfătuește neîncetat, ca să fim și să trăim în pace, rugându-se la toate slujbele dumnezești pentru *pacea a toată lumea*, și cerând cu osârdie, ca *pacea de sus*, pacea cea cerească să se sălășluiească întru noi!

Biserica așa dar' propovăduind pacea a toată lumea, ea e în contra războaielor dintre neamuri, învățând pe credincioșii săi a trăi în liniște și a se mulțami fiecare cu al său. Ea recomandă în locul sabiei crucea lui Christos, iar în locul puștei și a tunului ea are nădejdea cea întru Dumnezeu. Și dacă încă mai vedem, că omenimea se luptă cu arme ucigătoare, și dacă încă se mai ucide om pe om, — apoi aceasta vine de acolo, că popoarele nu s'au pătruns de învățăturile religiunii creștine; iar căpeteniile lor sunt mai mult creștini cu numele.

Iubiților mei fii duhovnicești! — dacă dorim, ca pace să fie și pacea să stăpânească în lume, atunci trebuie să primim și să împlinim cerințele și condițiunile păcii, — nu celea cari le propun diplomații și ministrii țărilor, ci acelea, cari le prescrie legea evangheliei lui Christos, căci numai a-

cestea ne pot asigura o pace mulțamitoare, trainică și neconturbată. Intre aceste condițiuni cea dintâiu și cea mai de căpetenie e, ca să facem întâiu *pace la noi acasă*, să ne împăcăm cu noi înșine, să împlinim porunca dragostei către deaproapele, căci fără dragoste nu poate fi unire de cugete, în urmare nici pace și nici credință în Dumnezeu, care a pus dragostea către deaproapele mai presus de toate, încât pe unul născut fiul său l-a jertfit pentru dragostea omeniei.

Pentru aceea ne-îndeamnă sfânta maică biserică prin glasul preoților dela sfântul altar: „Să iubim unii pe alții, ca într'un gând să mărturisim“. Pentru că fără dragoste, și credința și rugăciunea sunt deșarte, după cum zice apostolul Pavel: „De-aș vorbi în limbile oamenilor și ale îngerilor, și de-aș ști toate tainele și toată cunoștința, și de-aș avea toată credința, încât să mut munții, iar dragoste nu am, — nimic nu sunt“.²

Romanul numeă inamic pe cel ce trăia afară de peninsula Italică, și grecul mândru privea de barbar pe oricine trăia sub alt ceriu afară de ceriul Greciei; iar iudeul și mai șovinist, își restrângea sufletul său în cercul strimț al naționalității sale. Nașterea lui Isus Christos însă a surpat zidul despărțitor, a rupt lanțul ce încătușă inima omenească în zidurile unei cetăți și între marginile unui patriotism local. Cel născut în Vitleemul Iudeii, Isus Christos, el însuși nu se numește iudeu, nici nazarean, ci *fiul omului*, voind a însemna prin aceasta, că în ori-ce loc unde s'ar afla un om, Isus Christos este nu numai al său frate, ci al său fiu. El este cel dintâiu, care înălțând *steagul egalității și frățietății po-*

*poarelor*¹ a îmbrățișat întreaga omenime cu dragostea sa. Sa strigam dar': „Mărire întru cer de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“.³

Voim să înceteze războaiele și vărsările de sânge și pacea să se sălășluiească între oameni, — atunci să lapădam urile și dușmăniile dintre noi, să urmăm porunca lui Isus Christos, să ne iubim unii pe alții, fără osebire de religiune și de naționalitate, căci el ne-a poruncit să iubim chiar și pe vrăjmașii noștri.

Gândiți, iubiților, că dragostea este rădăcina, izvorul și muma a tot binele. Când voi nu iertați pe vrăjmașii voștri, nu întru atâta îi vătamați pe ei, cât pe voi înși-vă și vă gatiți pentru ziua judecării viitoare o osândă vecinică. Caci Dumnezeu de nime nu se scârbește așa de tare, și pe nime nu osândește așa de aspru, ca pe celce rămâne neîmpăcat, a căruia inimă este umflată de mânie și aprinsă de răzbunare. Ascultați ce zice Domnul: „Când aduci darul tău la altar, și acolo îți vei aduce aminte, că fratele tău are ceva asupra ta, lasă darul tău înaintea altarului, și mergi de te împacă mai întâiu cu fratele tău; apoi venind adă darul tău“.⁴ Aceasta este jertfa păcii, și dacă tu nu năzuești la pace, jertfa ta nu îți aduce nici un folos.

În barca lui Noe au stat împreună animalele sălbatice atât de număroase și diferite la felii și nu s'au bătut, și nu s'a mâncat una pe alta. Leul cu ursul, lupul cu oaia cum s'au împăcat într'un loc? S'au împăcat, pentru că așa le poruncise Dumnezeu, și ele s'au supus, și cât au fost în barcă și-au schimbat firea, au lăsat dușmănia, și-au lăpădat sălbătă-

cia, trăiau în pace. Acelea erau niște animale fără minte, erau fiare neîmblânzite, diferite după felii, inimice după fire, — și cu toate acestea ascultară de porunca dumnezească și petrecură în pace și unire. Iar noi, cari suntem oameni cu minte înțelegătoare, toți frați, cari avem un tată comun în ceriu, purtând chipul și asemănarea lui Dumnezeu, să nu avem pace și unire între noi? „Fiara sălbatică nu se împotrivesc legii lui Dumnezeu, — zice Sf. Vasilie cel mare — și noi oamenii respingem învățătura spre mântuire“.

O, pace, dulce pace! Fericit pământul unde locuiești, fericită cetatea ce te posedă, fericți oamenii, cari se bucură de tine! „Fericți tăcătorii de pace“!

A doua condițiune principală a păcii dintre popoare este *dreptatea*. Dreptatea să stăpânească în lăuntru și în afară, — fără aceasta nu poate fi pace.

Dreptatea este cea dintâiu din virtuțile sociale, care orânduiește să dăm, în toate, fiecăruia ce i-se cuvine. Aceasta este temelia legii firești, care Dumnezeu a întipărit-o în inimile noastre, și care nime nu poate să o calce nepedepsit, ori, cel puțin, fără să simtă muștrările conștiinței.

Sufletul omului este tipul lui Dumnezeu și Dumnezeu însuși este dreptatea. „Toiagul dreptății este toiagul împărăției lui“.⁵ „Și el va judecă lumea întru dreptate, și cu dreptate va judecă popoarele“.⁶ Dreptatea domnește în împărăția ceriului, — ea trebuie să domnească și în împărățiile pământului. Dreptatea e temelia împărățiilor. Incins cu pavăza dreptății tradiționale la Casa Habsburgică, iubitorul de Christos împărat și rege al nostru Carol, a biruit puterea covârșitoare a dușma-

¹ Isaia, c. 11, v. 10-12.

² Luca, c. 11, v. 14.

³ Mat. c. 5, v. 23-24.

⁴ Psalm 44, v. 7.

⁵ Psalm 9, v. 8.

